

Брюксел, 4 юни 2026 г.
(OR. en)

10144/26

ECOFIN 752
UEM 230
SOC 340
EMPL 169
COMPET 699
ENV 642
EDUC 224
ENER 341
JAI 753
GENDER 80
JEUN 121
SAN 417
ECB
EIB

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 3 юни 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2026) 227 final

Относно: Препоръка за
ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА
относно икономическата, социалната, трудовата, структурната
и бюджетната политика на Швеция

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 227 final.

Приложение: COM(2026) 227 final

Брюксел, 3.6.2026 г.
COM(2026) 227 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

**относно икономическата, социалната, трудовата, структурната и бюджетната
политика на Швеция**

{SWD(2026) 227 final}

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно икономическата, социалната, трудовата, структурната и бюджетната политика на Швеция

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета ⁽¹⁾, и по-специално член 3, параграф 3 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) В Регламент (ЕС) 2024/1263 се определят целите на рамката за икономическо управление, която е насочена към насърчаване на стабилни и устойчиви публични финанси, устойчив и приобщаващ растеж, устойчивост чрез реформи и инвестиции, както и предотвратяване на прекомерни бюджетни дефицити. В регламента се предвижда, че Съветът и Комисията осъществяват многостранно наблюдение в контекста на европейския семестър в съответствие с целите и изискванията, определени в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Европейският семестър включва по-специално формулирането и наблюдението на изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки.

¹ Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

- (2) На 16 юли 2025 г. Комисията прие своето предложение за Регламент за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността за периода 2028—2034 г., както и за изменение на регламенти (ЕС) 2023/955 и (ЕС, Евратом) 2024/2509 ⁽³⁾. Предложението има за цел да повиши ефективността на финансирането от Съюза чрез намаляване на разпокъсаността на финансовата архитектура и да подкрепи държавите членки при координирането на тяхната икономическа политика в съответствие с член 175 от ДФЕС.
- (3) Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 25 ноември 2025 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение за 2026 г., в който беше посочено, че Швеция е една от държавите членки, за които ще е необходимо да се извърши задълбочен преглед. Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната ⁽⁴⁾, препоръка за препоръка на Съвета относно човешкия капитал в Европейския съюз, както и предложение за съвместния доклад за заетостта за 2026 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽⁵⁾ на 21 април 2026 г., а съвместния доклад за заетостта и препоръката относно човешкия капитал — на 9 март 2026 г.
- (4) На 29 януари 2025 г. Комисията публикува компаса за конкурентоспособността — стратегическа рамка, която има за цел да повиши глобалната конкурентоспособност на Съюза през следващите пет години. В него трите преобразяващи императива — иновации, декарбонизация и конкурентоспособност и сигурност — се определят като стълбове от критично значение за устойчив икономически растеж. Европейският семестър е уеднаквен с компаса за конкурентоспособността и гарантира, че икономическите политики на държавите членки са съобразени със стратегическите цели на Комисията, като се създава единен подход към икономическото управление, насърчаващ устойчивия растеж, иновациите и устойчивостта в целия Съюз.
- (5) През 2026 г. европейският семестър за координация на икономическите политики продължава да се развива успоредно с последния етап от прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост ⁽⁶⁾. Плановите за възстановяване и устойчивост (ПВУ), заедно с финансирането по линия на политиката на сближаване, бяха от съществено значение за изпълнението на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като в плановите трябваше да се включат по ефективен начин всички или значителна част от

³ Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване за периода 2028—2034 г. на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността, както и за изменение на регламенти (ЕС) 2023/955 и (ЕС, Евратом) 2024/2509, COM(2025)565 final. Предложеният регламент понастоящем е предмет на преговори със законодателята.

⁴ ОВ С, С/2026/2434, 28 април 2026 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁵ Препоръка на Съвета от 21 април 2026 г. относно икономическата политика на еврозоната (ОВ С, С/2026/2434, 28 април 2026 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>).

⁶ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18 февруари 2021 г., стр. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през последните цикли, а програмите, финансирани от европейската политика на сближаване, трябваше да вземат предвид специфичните за всяка държава препоръки. Тъй като МВУ наближава края на своя жизнен цикъл, от съществено значение продължава да бъде поддържането на реформите и инвестициите, подкрепяни и изпълнявани по линия на МВУ, по-специално тези, които допринасят за справяне с предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки.

- (6) На 3 юни 2026 г. Комисията публикува доклада за Швеция за 2026 г. В него беше оценен напредъкът на Швеция в изпълнението на съответните специфични за държавата препоръки и беше направен преглед на изпълнението от страна на Швеция на плана за възстановяване и устойчивост. Въз основа на този анализ в доклада за държавата бяха посочени най-неотложните предизвикателства, пред които е изправена Швеция. В него бяха оценени също напредъкът на Швеция при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на Съюза в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността, както и напредъкът в постигането на целите на ООН за устойчиво развитие.
- (7) Комисията извърши задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 за Швеция. Основните констатации от извършената от Комисията оценка на макроикономическите уязвимости за Швеция за целите на посочения регламент бяха публикувани на 20 май 2026 г. ⁽⁷⁾. На 3 юни 2026 г. Комисията заключи, че в Швеция вече няма макроикономически дисбаланси. По-специално продължават да са налице уязвимости, свързани с пазара на недвижими имоти и с високите равнища на частния дълг, но напоследък тяхната тежест намаля. Въпреки че шведската икономика е силно чувствителна на лихвените проценти поради широко разпространеното използване на ипотечни заеми с променлив лихвен процент, тя се оказва устойчива на по-високите лихвени проценти през 2022 г. и 2023 г., което доведе до спад на цените на жилищата. Оттогава цените на жилищата са стабилни и изглеждат по-малко надценени, отколкото преди. Големият сектор на търговските недвижими имоти показва признаци на подобрен капацитет за рефинансиране с намаляването на лихвените проценти и подобряването на достъпа до капиталовия пазар. Намалялата след пандемията задлъжнялост на домакинствата като дял от БВП се стабилизира през 2025 г. и се очаква да остане така. В бъдеще недостигът на жилища, съчетан с по-облекчени изисквания към кредитополучателите, би могъл да доведе до повишаване на цените на жилищата и задлъжнялостта на домакинствата. Банките продължават да бъдат силни, печеливши и с ниски равнища на необслужвани кредити. Наскоро бяха предприети някои мерки, насочени към повишаване на гъвкавостта на пазара за отдаване на жилища под наем, а регулаторната рамка за разрешенията за строеж беше леко променена в края на 2025 г. В перспектива ефективното увеличаване на предлагането на жилища и справянето с данъчните стимули, благоприятстващи финансираното с дълг придобиване на жилища, заедно с разумното използване на макропруденциални мерки, ще спомогнат за допълнително забавяне на растежа на цените на жилищата и за трайно намаляване на задлъжнялостта на домакинствата. Европейският семестър ще осигури рамката за наблюдение на напредъка по жилищните реформи.

⁷ Работен документ на службите на Комисията SWD(2026) 143 final.

- (8) На 21 януари 2025 г. след оценката и препоръка на Комисията Съветът прие препоръка, с която одобри националния средносрочен фискално-структурен план на Швеция⁽⁸⁾. Планът обхваща периода от 2025 г. до 2028 г. и в него се установява бюджетно ограничение под формата на максимален темп на растеж на нетните разходи, разпределен за четири години. Съветът препоръча следните максимални темпове на растеж на нетните разходи: 4,0% през 2025 г., 4,4% през 2026 г., 4,4% през 2027 г. и 4,6% през 2028 г., което съответства на максималните кумулативни темпове на растеж, изчислени въз основа на базовата година 2023 на 10,7% през 2025 г., 15,5% през 2026 г., 20,6% през 2027 г. и 26,1% през 2028 г.
- (9) Агресивната война на Русия срещу Украйна и последиците от нея представляват екзистенциално предизвикателство за Европейския съюз. Комисията прикани държавите членки да поискат задействането по координиран начин на националната клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж, за да се подкрепят усилията на ЕС за постигане на бързо и значително увеличение на разходите за отбрана⁽⁹⁾, като това предложение беше приветствано от Европейския съвет на 6 март 2025 г. Държавите членки могат да поискат задействането на националната клауза за дерогация по всяко време до 2028 г., ако отговорят на критериите, определени в член 26 от Регламент (ЕС) 2024/1263.
- (10) На 30 април 2026 г. Швеция представи своя годишен доклад за напредъка за 2026 г.⁽¹⁰⁾ относно спазването на препоръчителните максимални темпове на растеж на нетните разходи и осъществяването на реформи и инвестиции в отговор на основните предизвикателства, установени в специфичните за всяка държава препоръки в рамките на европейския семестър. Годишният доклад за напредъка отразява също шестмесечното докладване на Швеция относно напредъка, постигнат при изпълнението на нейния план за възстановяване и устойчивост, в съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/241.
- (11) Растежът на реалния БВП през 2025 г. беше 1,5 %, а инфлацията по ХИПЦ беше 2,6 %. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда реалният БВП да нарасне с 1,8 % през 2026 г. и с 2,2 % през 2027 г., а инфлацията по ХИПЦ да бъде 1,5 % през 2026 г. и 1,8 % през 2027 г.
- (12) Въз основа на данни, предоставени от Евростат⁽¹¹⁾, дефицитът на сектор „Държавно управление“ на Швеция намаля от 1,5 % от БВП през 2024 г. на 1,3 % през 2025 г. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата на изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда дефицит, възлизащ на 2,8 % от БВП през 2026 г. и на 2,5 % от БВП през 2027 г. Увеличението през 2026 г. отразява главно относително значителните дискреционни фискални разходи, особено в областта на отбраната.

⁸ Препоръка на Съвета от 21 януари 2025 г. за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Швеция (ОВ С, C/2025/643, 10 февруари 2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/644/oj>).

⁹ Съобщение на Комисията „Създаване на възможност за увеличаване на разходите за отбрана в рамките на Пакта за стабилност и растеж“ (C(2025) 2000 final, 19 март 2025 г.).

¹⁰ Годишните доклади за напредъка за 2026 г. са на разположение на адрес: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en?prefLang=bg.

¹¹ Евростат, Европейски показатели, 22 април 2026 г.

- (13) Въз основа на оценките на Комисията фискалната позиция ⁽¹²⁾, която включва разходи, финансирани както на национално равнище, така и на равнище ЕС, е била рестриктивна — с 0,3 % от БВП през 2025 г. Предвижда се тя да бъде експанзионистична — с 1,9 % от БВП през 2026 г., и рестриктивна — с 0,6 % от БВП през 2027 г.
- (14) Въз основа на данни, предоставени от Евростат ⁽¹³⁾, консолидираният дълг на сектор „Държавно управление“ на Швеция нарасна от 34,2 % от БВП в края на 2024 г. на 35,1 % в края на 2025 г. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата за изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда съотношението на дълга към БВП да нарасне до 36,6 % до края на 2026 г. и до 37,7 % до края на 2027 г. Увеличението на съотношението на дълга през 2026 г. отразява главно увеличението на дефицита.
- (15) Въз основа на данни на Евростат ⁽¹⁴⁾ общите разходи за отбрана на сектор „Държавно управление“ в Швеция възлизат на 2,9 % от БВП през 2025 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. разходите за отбрана се предвиждат да бъдат 3,8 % от БВП през 2026 г.
- (16) Съюзът продължава да е изправен пред рискове от прекъсване на енергийните доставки и повишена нестабилност на цените, изострени от геополитическото напрежение, което засяга световните пазари на нефт и газ. Опитът от енергийната криза от 2022—2023 г. показва, че широкообхватните и нецеленасочени мерки водят до големи фискални разходи и са социално и икономически неефективни. След избухването на войната в Близкия изток през февруари 2026 г. Швеция прие мерки на фискалната политика за смекчаване на въздействието на високите цени на енергията върху домакинствата и предприятията. Те включват нецелево намаляване на акцизите върху бензина и дизеловото гориво, чийто срок на действие изтича съответно на 30 септември и на 30 ноември 2026 г., и нецелево последващо парично подпомагане на домакинства за разходите за газ и електроенергия, направени през януари и февруари 2026 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. фискалните разходи за тези мерки се предвиждат да бъдат 0,2 % от БВП през 2026 г. ⁽¹⁵⁾. Според оценките на Комисията, ако тези мерки останат в сила до края на 2026 г., техните фискални разходи ще възлязат на 0,4 % от БВП през 2026 г.
- (17) Въз основа на изчисленията на Комисията нетните разходи в Швеция нараснаха с 2,2 % през 2025 г. и с 8,2 % кумулативно през 2024 г. и 2025 г. Ръстът на

¹² Фискалната позиция се определя като мярка за годишната промяна в основната бюджетна позиция на сектор „Държавно управление“. Нейната цел е да бъде оценен икономическият импулс, даден от фискалните политики – както тези, които са финансирани на национално равнище, така и тези, които се финансират от бюджета на ЕС. Фискалната позиция се измерва като разликата между: i) средносрочния потенциален растеж и ii) промяната в първичните разходи без дискреционните мерки по отношение на приходите, включително разходите, финансирани с безвъзмездна подкрепа (безвъзмездни средства) от Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза.

¹³ Евростат, Европейски показатели, 22 април 2026 г.

¹⁴ Евростат, държавни разходи по класификация на функциите на държавното управление (КОФОГ).

¹⁵ Това отразява положението към крайната дата на прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. (4 май 2026 г.).

нетните разходи през 2025 г. е под препоръчания максимален темп на растеж. Когато се разглеждат заедно 2024 г. и 2025 г. кумулативният темп на растеж на нетните разходи също е под препоръчания максимален темп на растеж.

- (18) Въз основа на изчисленията на Комисията нетните разходи в Швеция се очаква да нараснат с 6,5 % през 2026 г. и с 15,3 % кумулативно през 2024 г., 2025 г. и 2026 г. Прогнозираният нетен ръст на разходите през 2026 г. надхвърля препоръчителния максимален темп на растеж, което съответства на отклонение от 1,0 % от БВП на годишна база. Когато се разглеждат заедно 2024 г., 2025 и 2026 г. прогнозният кумулативен темп на растеж на нетните разходи е под препоръчания максимален темп на растеж. Систематичното, съдържателно и навременно участие на местните и регионалните органи, социалните партньори, гражданското общество и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде от съществено значение, за да се гарантира широка ангажираност за успешното изпълнение на инструментите за финансиране на Съюза, както и в контекста на европейския семестър.
- (19) Изпълнението на програмите на политиката на сближаване, които включват подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), в Швеция е над средния темп за ЕС както по отношение на подбора на проекти, така и по отношение на плащанията. Важно е да се запази настоящата динамика, като същевременно се увеличи максимално въздействието на инвестициите по места. Швеция вече предприема действия в рамките на програмите си по политиката на сближаване, за да повиши конкурентоспособността и растежа. Въпреки това изпълнението в някои области може да се нуждае от допълнително внимание, като например устойчивото градско развитие и кръговата икономика. От съществено значение е да се гарантира, че новите инвестиции, определени от Швеция в нейния междинен преглед на фондовете на политиката на сближаване, по-специално тези, свързани с петте приоритета, определени в Регламента за междинния преглед ⁽¹⁶⁾, се осъществяват бързо и ефективно.
- (20) Швеция е изправена пред няколко предизвикателства, свързани с жилищния пазар и високите равнища на задлъжнялост, намаляването на емисиите на парникови газове, внедряването на възобновяеми енергийни източници, свързани с капацитета на електроенергийната мрежа и ограниченията в електропреноса, образователната система и влошаващите се образователни резултати на учениците, както и недостига на умения, които са най-силно изразени за хората в неравностойно социално-икономическо положение и с мигрантски произход.
- (21) Контролът върху наемите в Швеция е най-строгийт в ОИСР, като пазарът е разделен между апартаменти с регулирани наеми под пазарните цени и по-нови жилищни единици наеми, чийто цени са съобразени с пазара. Тази структура поражда сформирването на дълги списъци с хора, чакащи за апартаменти с регулирани наеми при наличие на ограничени механизми за разпределение за най-нуждаещите се, което възпрепятства жилищното строителство и ограничава трудовата мобилност. Данните от разрешенията за строеж потвърждават

¹⁶ Регламент (ЕС) 2025/1914 на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2025 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1058 и (ЕС) 2021/1056 по отношение на специални мерки за справяне със стратегически предизвикателства в контекста на междинния преглед.

сериозността на спада в строителството и сочат стабилизиране на ниски нива. Ще бъде необходимо значително увеличение на строителството, особено в градските райони, за да се предотврати увеличаването на недостига на жилища, заедно с усилия за намаляване на средното зонироване и сроковете за издаване на разрешения, което се основава на неотдашните усилия в тази област и ги разширяват. Равнищата на частния дълг са сред най-високите в ЕС. Благоприятното данъчно облагане на ипотечните кредити, по-специално значителното приспадане на лихвите по ипотечните кредити, продължава да предлага значителни стимули за тегленето на заеми от домакинствата. Ефективните реформи биха могли да намалят стимулите за натрупване на дългове и да подобрят финансовата достъпност.

- (22) С настоящите си политики Швеция не е на път да постигне целите на ЕС за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. Емисиите на парникови газове в страната са се увеличили през 2024 г., главно от автомобилния транспорт и извънпътната подвижна техника. По-специално това отклонение е резултат от неотдашните промени в политиката, включително по-ниските задължения за смесване на биогорива и намалените данъци върху течните горива, които доведоха до увеличаване на емисии на парникови газове. Освен това поглъщанията на въглерод в Швеция продължават да не отговарят на целта на ЕС за 2030 г. по отношение на земеползването, промените в земеползването и горското стопанство. За постигането на тези цели ще са необходими допълнителни действия на политиката, включително чрез данъчно облагане на горивата и стимули за устойчиво управление на горите.
- (23) Швеция продължава да бъде държавата членка с най-висок дял на възобновяеми енергийни източници в крайното си енергийни източници в крайното си енергийно потребление. Ограниченията в капацитета на електроенергийната мрежа и преноса обаче възпрепятстват по-нататъшното внедряване на възобновяеми енергийни източници. Премахването на тези ограничения е от ключово значение, тъй като се очаква крайното потребление на електроенергия в Швеция да нарасне значително в периода до 2045 г. в резултат на нарасналите нужди от електрификация на промишлеността и транспорта. Подобряването на достъпа до неизползвания потенциал на Швеция за възобновяеми енергийни източници би могло да отговори на продължаващата електрификация на промишлените отрасли в южната част на страната и да подкрепи иновативното и екологосъобразно промишлено развитие и декарбонизацията в северната част на страната.
- (24) Действащите процедури за издаване на разрешения възпрепятстват новите широкомащабни проекти за чиста промишленост и разширяването на капацитета на Швеция за производство на енергия от възобновяеми източници. Продължителните и сложни процедури създават, наред с другото, несигурност по отношение на инвестициите и възпрепятстват внедряването на проекти за вятърна енергия от разположени в морето и на сушата инсталации. Швеция би имала полза от разширяването и надграждането на наскоро приетите целеви схеми за обезщетение на местно равнище и от по-нататъшното намаляване на пречките, произтичащи от неефективните процедури за издаване на разрешения и правата на вето на общините.
- (25) С оглед на решаващата роля на човешкия капитал за повишаване на конкурентоспособността и стратегическата автономност на Съюза, през 2026 г. Съветът препоръчва на държавите членки да предприемат действия за спешно

справяне със структурните предизвикателства, свързани с човешкия капитал, в областта на уменията и образованието, които спъват конкурентоспособността. Специфичните за държавата препоръки за 2026 г., отправени към Швеция, могат да допринесат за изпълнението на препоръката на Съвета относно човешкия капитал в Съюза.

- (26) Въпреки че шведските ученици постигат резултати над средните за ЕС по основни и цифрови умения, образователните резултати по основни умения са намалели от 2018 г. насам. Училищната система не гарантира равен достъп и равнопоставеност, което се проявява в слабите резултати по отношение на основните умения, които са особено високи сред учениците с мигрантски произход или в неравностойно социално-икономическо положение, които също е по-вероятно да бъдат концентрирани в определени училища. Учениците в неравностойно положение също са по-слабо представени в частно управляваните училища, които средно са по-щедри при оценяването си и на чиито ученици по този начин се дават по-големи шансове да се класират за по-нататъшно обучение. Значителна част от учениците завършват задължителното училище с твърде ниски или непълни оценки, което ги лишава от възможността да се квалифицират за гимназиален етап на средното образование и впоследствие за продължаващо и висше образование. Продължаващият недостиг на квалифицирани учители, особено в училищата и образованието и грижите в ранна детска възраст с голям брой ученици в неравностойно положение, представлява риск за качеството и равнопоставеността в образователната система и допълнително утежнява влошаващите се образователни резултати. Швеция би имала полза от доразвиването на неотдавнашните предложения за реформи, които имат за цел да се преодолеят основните причини за неблагоприятните тенденции по отношение на равнопоставеността и резултатите.
- (27) Въпреки усилията недостигът на работна ръка и умения продължава да съществува в някои сектори и професии, като например професиите в областта на здравеопазването, информационните технологии и образованието, и се изостря допълнително от несъответствията между образованието и обучението и търсенето на пазара на труда. Това оказва отрицателно въздействие върху конкурентоспособността на Швеция и води до структурна безработица. Има няколко региона, като например северните слабо населени райони с недостиг на работна ръка, докато в други региони има излишък на работна ръка, което показва необходимостта от подобряване на трудовата мобилност и на обществените услуги и инфраструктура, за да се даде възможност на работниците да се преместят в региони, в които наличните възможности за работа отговарят по-добре на техните умения. Въпреки нарастващото участие в професионалното образование и обучение (ПОО), то продължава да е изправено пред предизвикателства при адаптирането към нуждите на пазара на труда, а процентът на завършилите висше образование, които работят на работни места, съответстващи на тяхното образование и обучение, намалява. Въздействието на мерките, предприети за осигуряване на по-бърза интеграция на пазара на труда на хората от уязвими групи, особено на лицата в неравностойно положение и от мигрантски произход, досега е ограничено и Швеция продължава да има най-високото равнище на безработица в ЕС за хората, родени извън ЕС. По-ниските образователни постижения и ограничените умения на лицата от уязвими групи допълнително намаляват тяхната пригодност за заетост.

ПРЕПОРЪЧВА на Швеция да предприеме през 2026 г. и 2027 г. следните действия:

1. С оглед на същественото отклонение, прогнозирано от Комисията за 2026 г. спрямо препоръчания таван на нетните разходи, да гарантира, че нетните разходи са в съответствие с максималните темпове на растеж, препоръчани от Съвета на 21 януари 2025 г. Да увеличи готовността за отбрана, като същевременно гарантира ефективността на разходите и постепенно адаптира бюджета, за да поддържа структурно по-високи разходи за отбрана. Да гарантира, че всички мерки, предприети за смекчаване на въздействието на покачването на цените на енергията, са временни и насочени към защита на уязвимите домакинства или към задоволяване на нуждите на енергоемките предприятия, запазват стимулите за икономии на енергия, като същевременно гарантират, че фискалните им разходи са съвместими с ангажиментите съгласно фискалната рамка на ЕС.
2. Да осигури непрекъснатост на реформите и инвестициите, осъществявани в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост. Да поддържа импулса за изпълнение в рамките на програмите на политиката на сближаване, като се основава, когато е целесъобразно, на преразпределението към стратегическите приоритети в междинния преглед и възможностите за гъвкавост, предвидени в рамката на политиката на сближаване.
3. Да подобри ефективността на жилищния пазар, включително чрез въвеждане на реформи на пазара на отдаване на жилища под наем. Да стимулира инвестициите в жилищно строителство и да премахне структурните пречки за облекчаване на недостига, особено в градските райони. Да намали стимулите за натрупване на дългове, включително чрез премахване или намаляване на данъчното приспадане на лихвите по ипотечните кредити.
4. Да гарантира постигането на целите за намаляване и премахване на емисиите на парникови газове чрез намаляване по-специално на емисиите от автомобилния транспорт. Да разшири и модернизира мрежите за пренос на енергия. Да ускори и рационализира процедурите за издаване на разрешения за внедряване на възобновяеми енергийни източници, особено за вятърна енергия от разположени в морето и на сушата инсталации, и да избягва отмяна на издадените разрешения.
5. Да подобри образователните резултати, особено на учениците в неравностойно социално-икономическо положение и с мигрантски произход, да преодолее недостига на квалифицирани учители, да гарантира равнопоставеност в училищната система. Да развива уменията на работната сила и да преодолее недостига на умения и несъответствията между търсените и предлаганите умения чрез целенасочени активни мерки на политиката на пазара на труда и чрез подкрепа и стимули за подобряване на интеграцията на пазара на труда, особено на лицата в неравностойно социално-икономическо положение и с мигрантски произход.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета
Председател*